

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till
lotteriskattelag samt vissa lagar som har samband med den**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att den gällande lotteriskattelagen upphävs och ersätts med en ny lag med samma namn.

Avsikten med reformen är att göra beskattningen av olika former av lotteri- och spelverksamhet enhetligare, eliminera tolkningsproblemen, förenkla uträknandet och betalningen av skatten och möjliggöra en effektiv skatteuppbörd. De viktigaste ändringarna i den föreslagna lagen jämfört med gällande system hänförs till lagens tillämpningsområde, skattskyldigheten, skattegrunden, skattens belopp samt påföljderna av att skatten lämnas obetald.

Den nuvarande beskattningen, som grundar sig på vinstbeloppet och delvis är progressiv,

föreslås bli ersatt med en lotteriskatt som fastställs på grundvalen av verksamhetens avkastning eller, i vissa fall, på grundvalen av det sammanlagda värdet av de vinster som har delats ut i lotteriet.

Förslaget förutsätter också att lagen om skatt på inkomst och förmögenhet och lagen angående stämpelskatt ändras.

I förslaget har skattesatserna för olika lotteri- och spelformer valts så att det skattebelopp som för närvarande betalas av dem som anordnar olika lotterier inte ändras i väsentlig mån.

Lagarna avses träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÄN MOTIVERING	3	1. Motivering till lagförslagen	13
1. Nuläget	3	1.1. Lotteriskattelag	13
1.1. Lagstiftning	3	1.2. Lagen angående stämpelskatt	16
1.2. Lotteriverksamheten i Finland	3	1.3. Lagen om skatt på inkomst och förmögenhet	16
1.3. Lotteribeskattningen i Sverige, Norge och Danmark	5	2. Ikraftträdande och tillämpning	16
2. Behovet att revidera beskattningen av lotteri- och spelverksamheten	7	3. Lagstiftningsordning	16
3. De föreslagna ändringarna	8	LAGFÖRSLAG	17
3.1. Tillämpningsområde	8	1. Lotteriskattelag	17
3.2. Skattegrunden	8	2. Lag om ändring av 10 och 14 §§ lagen angående stämpelskatt	21
3.3. Skattegraden	9	3. Lag om ändring av 79 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet	22
3.4. Undantag från skatteplikten	10	BILAGOR	23
3.5. Betalning av skatt, redovisningsskyldighet och rättelse	11	Parallelltexter	23
3.6. Påföljderna av att skatten lämnas obetald.	11	2. Lag om ändring av 10 och 14 §§ lagen angående stämpelskatt	23
3.7. Befrielse från lotteriskatt	11	3. Lag om ändring av 79 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet	24
3.8. Övriga förslag	12		
4. Ärendets beredning	12		
5. Propositionens ekonomiska verkningar	12		
6. Propositionens organisatoriska verkningar .	12		
DETALJMOTIVERING	13		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Lagstiftning

Enligt lotteriskattelagen (259/70), som trädde i kraft 1971, skall lotteriskatt betalas på vinster som utfallit vid lotterier. Skatten är till sin natur en skatt som uppbärs på vinsten i stället för inkomstskatt och betalas av den som anordnar lotteriet. Skattskyldig är dock den som erhållit en vinst. Lagen stiftades i överensstämmelse med det förslag som den år 1958 tillsatta skattelagskommittén framförde i sitt betänkande (kommittébetänkande 1961:4). Avsikten var att befria lotterivinsterna från inkomstskatt, huvudsakligen på grund av problemen i samband med övervakningen av vinstanmälningarna, och att införa en särskild lotteriskatt på dem. De vinster som faller inom lotteriskattelagens tillämpningsområde är i stället befriade från inkomstskatt. Ursprungligen tillföll 50 % av lotteriskattens avkastning staten och 50 % kommunerna. Från och med 1986 har hela skatten betalats till staten.

Som lotteri betraktas utöver de egentliga lotterier som avses i lotterilagen och som kräver tillstånd även andra dragningar och förfaranden som kan jämföras med lotterier och där vinsten delvis eller helt är beroende av slumpen och deltagandet är avgiftsfritt. Sådana är t.ex. lotterier som i försäljningsfrämjande syfte anordnas i olika tidskrifter. Fria från skatt är dock vinster som bör anses såsom skäligt vederlag för någon prestation eller såsom lön som avses i lagen om förskottsuppbörd (418/59). För sådana vinster beskattas den som erhållit vinsten enligt stadgandena i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88).

Beroende på vinstens värde är lotteriskatten mellan 20 och 35 % av vinstens värde. Fria från skatt är varuvinster vars värde understiger 1 000 mk och andra vinster på högst 50 mk. Såsom varuvinst anses inte presentkort och värdepapper. I varulotterier som anordnas med stöd av förordningen om varulotterier (824/69) är vinster vars värde understiger 4 000 mk också skattefria.

År 1982 kom vinster som utfallit vid vad-

hållning i samband med hästtävlingar att omfattas av lotteribeskattningen. Dessa vinster hade dittills varit inkomstskattepliktiga. Skatten fastställdes till 5 % på det sammanlagda beloppet av de penninginsatser som hade placerats i vadhållningen. Denna grund ansågs bättre lämpad för totalisatorsverksamhet än värdet av en enskild vinst. Vid beskattningen av vinster som utfallit vid bingospel slopades samma år den skatt som fastställdes på basis av värdet av en enskild vinst och i stället infördes en skatt som fastställs på basis av det sammanlagda värdet av vinster som delats ut vid bingospel under en månads tid. Skatten är 5 % på det sammanlagda värdet av de vinster som delats ut. Till dem hänförs inte vinster som har använts till ett nytt spel.

För hållande av penningautomater, spel och spelanordningar betalas stämpelskatt för varje månad i enlighet med 10 § (1555/91) lagen angående stämpelskatt.

1.2. Lotteriverksamheten i Finland

Lotteriverksamheten regleras av lotterilagen (491/65) och en rad förordningar som utfärdats med stöd av den. Lotterilagen tillämpas på varu- och penninglotterier, vadhållning och annan sådan verksamhet varvid åt den som mot betalning deltar däri utlovas vinst som utfaller genom utlottning eller annan av slumpen beroende förrättning. Som lotteri anses även hållande av sådana spelautomater, spel och spelanordningar som i vinst kan ge spelaren pengar, varor eller andra förmåner med penningvärde. Lotteri får föranstaltas endast med tillstånd av myndighet i syfte att skaffa medel för allmännyttiga ändamål.

I landskapet Åland hör lotteriverksamheten till det som omfattas av självstyrelsen. Om lotteri stadgas i landskapslagen om lotterier (10/66). Lagen motsvarar i princip den lotterilag som gäller i det övriga Finland.

Avkastningen av lotteri- och spelverksamheten uppgick till ca 6 mrd. mk 1990. Av detta belopp blev ca 2,3 mrd. mk över att användas för allmännyttiga ändamål. Lotteriverksamhe-

ten spelar sålunda en betydande roll för finansieringen av sådan verksamhet. Största delen av spelverksamheten utgörs av den spelverksamheten som tre riksomfattande organisationer, Oy Veikkaus Ab, Penningautomatföreningen och Finlands Hippos r.f., bedriver med ensamrätt. Avkastningen av lotteriskatten till staten var 233 milj. mk 1990. Beloppet av den stämpelskatt som Penningautomatföreningen betalade för sina penningautomater och andra spel om pengar var ca 38 milj. mk.

Oy Veikkaus Ab. Det statsägda bolaget Oy Veikkaus Ab har med stöd av statsrådets tillstånd rätt att anordna penninglotterier, tippning av resultaten av idrottstävlingar eller av nummerlottning och att på förhand anordna tippning av resultaten av hästtävlingar – riksomfattande travtips. Bolagets avkastning uppgick till 3,24 mrd. mk år 1990. Ett anslag som beräknas motsvara bolagets överskott tas årligen in i statsbudgeten. Det används för stödande av idrott och fysisk fostran samt vetenskap, konst och ungdomsfostringsarbete. Av 1990 års resultat redovisades 1 101 milj. mk till undervisningsministeriet. Den andel som har redovisats till staten har i medeltal utgjort 37–40 % av avkastningen av lotteriverksamheten på 1970- och 1980-talet. I lotteriskatt betalade bolaget 185 milj. mk år 1990, vilket motsvarar 5,7 % av bolagets avkastning.

Finlands Hippos r.f. Föreningen Finlands Hippos r.f., som är hästförädlings-, trav- och ridföreningarnas centralorganisation, har tillstånd att anordna vadhållning i samband med hästtävlingar. Föreningens syfte är att skaffa medel för främjande av hästuppfödning och stödande av hästsport. Föreningens avkastning av totalisatorspel och V4-spel på enskilda banor uppgick till 933 milj. mk 1990. Av avkastningen av spelverksamheten erhåller staten för främjande av hästuppfödning och stödande av hästsport samt Finlands Hippos r.f. sammanlagt 16 %. Statens andel är 2–6 % av avkastningen beroende på totalomsättningen vid enskilda tävlingar. Återstående 84 % delas ut som vinst till spelarna. I V4-spelen är statens och föreningens andelar större. I den andel som betalas till spelarna ingår lotteriskatt. Statens andel fördelas genom ett anslag som tas in i statsbudgeten. Avsikten är att statsandelssystemet för främjande av hästhushållningen skall revideras så att fölpenningarna och understöden för hästuppfödning fördelas av den som har tillstånd att anordna spel vid hästtävlingar,

utan att dessa medel cirkulerar via statsbudgeten. Den andel som Hippos r.f. fick år 1990 var ca 130 milj. mk och statens andel 49,8 milj. mk. I lotteriskatt betalade föreningen drygt 46 milj. mk.

Penningautomatföreningen. Penningautomatföreningen har ensamrätt att bedriva kasinoverksamhet samt att hålla spelautomater, spel och spelanordningar som i vinst kan ge pengar eller spelmarker som kan växlas till pengar eller varor. Penningautomatföreningen är en offentligrättslig förening som grundades för detta ändamål. I statsbudgeten tas årligen in ett anslag som beräknas motsvara föreningens överskott. På framställning av social- och hälsovårdsministeriet fördelar statsrådet anslaget som understöd till allmännyttiga samfund vilkas verksamhet omfattar främjande av folkhälsan, stödande av barnskyddet, vården om syn- och hörselskadade, invalider och äldre, utvecklande av ungdomsfostran, räddningstjänst, social semesterverksamhet, nykterhetsarbete eller främjande av missbrukarvård.

Föreningens avkastning uppgick till 1 563 milj. mk år 1990. Av detta belopp var penningautomaternas och de s.k. kasinospelens (roulett- och kortspelens), andel 1 463 milj. mk. Föreningen bedriver dessutom musikautomatverksamhet och med ensamrätt förströelseautomatverksamhet. År 1990 delades 921 milj. mk, dvs. 60 % av verksamhetens avkastning, ut i understöd.

År 1990 betalade föreningen ca 38 milj. mk i skatt för penningautomaterna och kasinospelen, vilket motsvarar 2,6 % av avkastningen. Med avvikelse från andra som anordnar spel betalar Penningautomatföreningen sin skatt som stämpelskatt för varje anordning.

Ålands Penningautomatförening. Med stöd av ensamrätt som landskapsstyrelsen har beviljat bedriver Ålands Penningautomatförening penningautomat- och kasinoverksamhet samt anordnar vadhållning vid hästtävlingar i landskapet Åland. Föreningens avkastning av spel om pengar uppgick till 38,4 milj. mk år 1990. Avkastningen av musik- och förströelseautomater var 6,6 milj. mk. Ca 80 % av avkastningen av spel- och automatverksamheten inflöt från automater och spel på passagerarfartyg i trafik mellan Finland och Sverige samt Finland och Tallinn. Föreningens nettoavkastning uppgick till 16,3 milj. mk. Med stöd av landskapslagen om stämpelskatt (73/77) är

föreningen befriad från den stämpelskatt som skall påföras beslut som gäller tillstånd att hålla automater och spel.

Varulotterier. Varulotterier kan anordnas av allmännyttiga samfund. Helt skattefria är vinster i sådana lotterier som anordnas med tillstånd av chefen för polisdistriktet eller som får anordnas utan tillstånd. Skattefria är således vinsterna i sådana lotterier där lotternas sammanlagda försäljningspris är högst 20 000 mk och som anordnas inom ett och samma polisdistrikt. Av de lotterier som anordnades med tillstånd av länsstyrelsen och där vinster som överstiger 4 000 mk är skattepliktiga inflöt i avkastning till dem som anordnade lotterierna 26 milj. mk 1990. Av dessa lotterier fick tillståndshavarna knappa 10 milj. mk till sitt förfogande. I lotteriskatt för sådana lotterier betalades drygt 300 000 mk. Skatten motsvarar mindre än 1,5 % av avkastningen av sådana varulotterier som anordnades med tillstånd av länsstyrelsen. Avkastningen av alla varulotterier som anordnades 1990 uppgick till uppskattningsvis 40—50 milj. mk.

Bingospel. Tillstånd för bingoverksamhet kan beviljas allmännyttiga samfund. Bingo är en form av medelsanskaffning som i synnerhet idrottsföreningarna använder sig av. År 1990 fanns det drygt 340 som bedrev bingoverksamhet och ca 120 bingohallar var verksamma dagligen. Den totala avkastningen av verksamheten var 365 milj. mk år 1990 och överskottet 36,3 milj. mk. I lotteriskatt betalade de som anordnade bingospel 9,15 milj. mk, dvs 2,5 % av verksamhetens avkastning.

Om avvikelser från Penningautomatföreningens ensamrätt att hålla penningautomater stadgas i förordningen om vissa spelautomater och andra spelanordningar (351/70). Ensamrätten omfattar inte i förordningens 2 § nämnda *automater som i vinst ger varor och som har anskaffats före den 1 juni 1970*. Drygt 200 sådana är ännu i bruk. Ensamrätten omfattar inte heller i förordningens 1 § 2 mom. nämnda *lyckohjul vilka snurras för hand och anordningar i tivoli eller skjuttält*. Som lotteri skall även anses sådana *lycko- och skicklighetsspel* som avses i 2 § förordningen om utverkande av tillstånd till föranstaltande av vissa nöjen och hållande av spelautomat (400/37) och i vilka vinsten är beroende av slumpen. Nämnda spel och automater kan i vinst ge endast varor och värdet på den högsta vinsten har genom inri-

kesministeriets beslut begränsats till högst 100 mk. Vinsterna är således fria från lotteriskatt.

Utom på sådana lotterier som har nämnts ovan skall lotteriskattelagen dessutom tillämpas på vinster som erhålls vid *andra offentligt anordnade dragningar, gissningstävlingar, vad-hållningar eller andra med dem jämförliga förfaranden*. En förutsättning för att lotteriskattelagen skall tillämpas är att dragningen eller förfarandet är offentligt och erhållandet av vinst helt eller delvis beroende av slumpen. T.ex. vinster som utfallit vid olika gissningstävlingar och andra tävlingar som anordnas i tidningar och tidskrifter, på mässor, utställningar, nöjeställningar, i radion eller televisionen omfattas av lotteriskattelagen.

De senaste åren har i genomsnitt 3 milj. mk årligen inbetalts till Nylands länsskatteverk i lotteriskatt för sådana lotterier. Den skatt som inflyter från lotterier som hör till denna grupp kan beräknas uppgå till ca 6 milj. mk per år i hela landet.

I lotterilagen sägs att angående emittering av *premieobligationer* gäller vad om obligationslån är stadgat. Enligt lagen om obligations- och debenturelån samt övriga masskuldebrevslån (553/69) är det förbjudet att emittera masskuldebrev för vilka utöver räntan på basis av lottning utbetalas särskild gottgörelse endast till en del av innehavarna av skuldebrev. Den sistnämnda lagen gäller inte av staten emitterade masskuldebrevslån. Så länge lagen har varit i kraft har staten emellertid inte emitterat premieobligationer.

1.3. Lotteribesattningen i Sverige, Norge och Danmark

Sverige. Vid lotteribesattningen i Sverige tillämpas tre olika beskattningsformer beroende på lotteriformen. *Lagen om skatt på lotterivinster* är den allmänna lagen. Skatten är i regel 30 % av vinstens värde, i vilket skatten ingår. Skattskyldig är den som anordnar lotteriet. Varuvinster är skattefria enligt lagen, likaså penningvinster som understiger 100 kr. Vinst som utfallit på lott i lotteri som har anordnats av ett allmännyttigt samfund är inte heller skattepliktig. Lagens tillämpningsområde omfattar framför allt den tipningsverksamhet som AB Tipstjänst bedriver och den penninglotteriverksamhet som Svenska Penninglotteriet AB bedriver. Bolagen ägs av staten och deras

överskott tillfaller staten. Vid inkomstbeskattningen är bolagen befriade från skatt på annan inkomst än inkomst av fastighet. Lagen tillämpas dessutom på lotterier som anordnas av en bank eller sparkassa. I sådana lotterier är skatten 40 % av vinstens värde. Lotterivinsterna är till stor del befriade från lotteriskatt. I övrigt tillämpas lagen endast på tävlingar som avses i lotterilagen och som anordnas i samband med utgivande av tryckt periodisk skrift eller i samband med rundradiosändning. År 1990 anordnade ett företag inom förlagsbranschen sådana lotterier.

Om beskattningen av vadhållning i samband med hästtävlingar stadgas särskilt i *lagen om totalisatorskatt*. I Sverige bedrivs vadhållning av aktiebolaget Ab Trav och Galopp, vars överskott tillfaller hästsporten. Skattskyldig är den som bedriver vadhållning. Skattebeloppet är 11 % av spelinsatserna upp till 3,5 mrd. kr och 8 % på den överstigande delen.

Roulett-, kort- och tärningsspel samt bingo spel omfattas av *lagen om skatt på spel*. Skattskyldig är tillståndshavaren. I fråga om roulett-, kort- och tävlingsspel är skatten 6 000 kr per månad och spelbord, om antalet spel dagar i veckan är minst tre, och 2 000 kr, om antalet spel dagar är mindre. Om ett tillstånd avser fler än ett spelbord skall skattebeloppet höjas med 3 000 kr och dessutom med 1 000 kr för varje spelbord. I fråga om bingospel är skatten 3 % av värdet av erlagda spelinsatser och entréavgifter eller andra avgifter i den mån avgifterna berättigar till deltagande i spelet. Om vinsterna endast utgörs av varor är verksamheten dock skattefri.

Sveriges regering har avlåtit en proposition med förslag till ändring av lotteriskattelagstiftningen (1991/92:1). Det främsta målet för projektet har varit att skapa ett skattesystem som är neutralt med tanke på konkurrensen mellan Svenska Penninglotteriet AB, AB Tiptjänst och AB Trav och Galopp samt olika spelformer. I propositionen föreslås att lagen om totalisatorskatt och lagen om skatt på lotterivinster ersätts med två nya lagar. Enligt den nya allmänna lotteriskattelagen, *lag om lotteriskatt*, skall skatten vara 35 % av skillnaden mellan spelinsatserna och de vinster som utbetalts till spelarna. Lagen skall också tillämpas på den spelverksamhet som AB Trav och Galopp bedriver. Utanför lagens tillämpningsområde ställs lotterier som anordnas av en bank eller sparkassa och som omfattas av den

gällande lagen om skatt på lotterivinster samt lotterier som anordnas i samband med utgivande av tryckt periodisk skrift eller i samband med rundradiosändning. De sistnämnda lotterierna skall huvudsakligen beskattas på samma sätt som nu med stöd av den föreslagna nya *lagen om skatt på vinstsparande m.m.* Skatten skall vara 30 % av vinstens värde, till vilket skattens andel hänförs.

Trots att lagen om lotteriskatt i princip skall vara en allmän lag, kommer endast de tre nämnda riksomfattande spelbolagens lotterier att beskattas med stöd av den.

Norge. I Norge bedrivs tippningsverksamhet av aktiebolaget Norsk Tippning A/S. Bolagets aktier kan ägas av staten och de idrottsorganisationer som regeringen godkänner. Tippningsvinsterna är skattefria.

Vid travbanorna bedrivs totalisatorverksamhet av travföreningar som Lantbruksdepartementet har godkänt. Norsk Jockeyklubb har dessutom rätt att bedriva totalisatorverksamhet vid galopptävlingar. På verksamhetens överskott, den totala avkastningen minskad med utdelade vinster, skall för alla spelformer betalas en skatt på 1,5 %, medan resten av överskottet tillfaller hästsporten.

Penninglotteriverksamhet — Det Norske Pengeatteri — bedrivs av en särskild kommitté. Verksamheten är skattefri.

Danmark. Den mest omfattande penninglotteriverksamheten i Danmark, Klasselotteri, bedrivs av ett direktorat som lyder under Skatdepartementet. Verksamhetens överskott tillfaller staten. Vinsterna är skattefria, men i lotternas försäljningspris ingår stämpelskatt. För de andra penninglotterierna, Varulotteriet och Landsbrugslotteriet, som två skilda organisationer anordnar, är skatten 15 % på vinsten till den del som överstiger 200 kr.

I Danmark bedrivs tippningsverksamheten av aktiebolaget Dansk Tiptjeneste A/S, som staten äger till största delen. På tippningsvinsterna skall betalas en lotteriskatt på 15 % för den del som överstiger 200 kr.

På omsättningen av totalisatorspel skall i skatt betalas 1, 10 eller 15 % beroende på spelet. Totalisatorvinsterna är skattepliktig inkomst vid inkomstbeskattningen för den som erhållit en vinst.

Nya lagar om kasinoverksamhet och beskattningen av den utfärdades i juni 1990. Kasinoverksamheten är beroende av tillstånd, men bedrivandet av verksamheten har inte begrän-

sats till anskaffning av medel för allmännyttiga ändamål, utan verksamheten får bedrivas som normal affärsrörelse. För kasinoverksamhet skall betalas en särskild skatt som är 65 % av verksamhetens överskott. Dessutom är inkomsterna av kasinoverksamheten skattepliktig inkomst i form av näringsinkomst. Vinsten som utfallit i kasinospel är skattefria vid inkomstbeskattningen för den som erhållit en vinst.

I Danmark beskattas även vinster från andra offentliga avgiftsfria lotterier på samma sätt som i Finland. Skattebeloppet är 15 % på penningvinster som överstiger 200 kr och 17,5 % på andra vinster. Vinsterna är skattefria i inkomstbeskattningen.

2. Behovet att revidera beskattningen av lotteri- och spelverksamheten

Den gällande lotteriskattelagen baserar sig på ett betänkande av den skattelagskommitté som tillsattes 1958. Lagen är föråldrad både principiellt och tekniskt sett.

Skattegrunden. För alla lotterier som omfattades av lotteriskattelagen påfördes lotteriskatten ursprungligen på grundvalen av beloppet av en enskild vinst och skatten var till sin natur en skatt som ersatte inkomstskatten. Efter att de ändringar som gäller beskattningen av totalisatorverksamhet och bingoverksamhet hade gjorts i lagen tillämpas fyra olika grunder i beskattningen av lotteri- och penningautomatverksamheten. Värdet av en enskild vinst används numera som skattegrund endast inom drygt halva lotteri- och spelverksamheten.

På grund av de stadganden om skattebefrielser som gäller vinsternas belopp och art samt skattegraderingen är den huvudsakliga skattegrunden, värdet av en enskild vinst, svårtolkad och besvärlig att använda med tanke på uträkningar och betalning av skatten och den ger upphov till olika tolkningar i synnerhet i samband med uppskattningen av vinsterna. Graderingen av skatten utgör ett hinder för utvecklande av tippningsverksamheten.

Skattskyldighet. Även om den som erhåller en vinst formellt är skattskyldig, betalas skatten av den som anordnar ett lotteri. Den som anordnar ett lotteri är också ensam ansvarig för att skatten blir betald. Vinsterna betalas till vinnarna direkt, separat från skatteuppbörden, och den som erhåller en vinst har ofta inte ens

någon uppfattning om att vinsten är skattepliktig eller om skattens belopp. På grund av det sätt på vilket vinsterna betalas uppfattas lotteriskatten inte heller som en skatt som ersätter inkomstskatten. Det är inte längre ändamålsenligt att den som erhåller en vinst formellt skall betraktas som skattskyldig.

Tillämpningsområde. Penningautomatföreningens stämpelskattebördan är på intet sätt beroende av avkastningen av föreningens spelverksamhet. För andra som bedriver lotteriverksamhet har lotteriskattebördan antingen direkt eller indirekt samband med beloppet av verksamhetens avkastning. I fråga om totalisatorverksamhet är skattebördan direkt beroende av omsättningen. I fråga om andra lotteriformer är skattebördan beroende av vinsternas värde eller belopp, som i väsentlig grad har samband med spelarnas spellust och sålunda med verksamhetens avkastning.

Före 1982 uppgick vinsterna från penningautomaterna till högst 50 mk, dvs. till ett lägre belopp än beloppet av en skattefri penningvinst. Från och med 1982 har maximivinsterna från roulett- och kortspel överstigit 50 mk. År 1985 höjdes också värdet av den högsta tillåtna vinsten från penningautomater till 100 mk. Frågan om penningvinster som överstiger 50 mk är sådana vinster som skall omfattas av lotteriskatten har medfört tolkningssvårigheter. Eftersom de enskilda vinster som spelanordningarna ger inte registreras och eftersom lotteriskattelagen dessutom inte innehåller några stadganden om debitering enligt uppskattning har vinsterna inte kunnat beskattas. Ända fram till mitten av 1980-talet var beloppet av den stämpelskatt, som föreningen betalade ännu i medeltal över 5 % av avkastningen. Fram till 1990 har stämpelskattebördan minskat till ca hälften av vad den var tidigare. Utvecklingen beror på att avkastningen per spelanordning har ökat betydligt mer än vad penningvärdet har sjunkit.

Ökningen av avkastningen per spelanordning beror på att de största vinsterna har höjts och dessutom på att automaterna har utvecklats och på det exceptionellt kraftiga konjunkturuppsvinget i slutet av 1980-talet, då de medel som stod till hushållens förfogande ökade. I mitten av 1980-talet tog föreningen i bruk högt utvecklade automater som använder sig av ADB-teknik och där de högsta möjliga vinsterna också är 100 mk. Spelen ger en betydligt större avkastning än de traditionella pajazzo-

spelen. De mekaniska pajazzospelens andel av penningautomaterna var 30 % år 1986. År 1990 var andelen endast 12,3 %. Avkastningen av mekaniska pajazzospel var endast 2,2 % av den totala avkastningen nämnda år. Avkastningen av penningautomaterna har ökat från 643 milj. mk år 1985 till 1 362 milj. mk år 1990, fastän antalet automater endast har ökat från 11 225 till 12 400 under samma tid. På 1970- och 1980-talet har beloppet av den stämpelskatt som skall betalas för anordningarna höjts endast så mycket att det motsvarar nedgången i penningvärdet.

Eftersom beskattningen av Penningautomatföreningen fastställs på grundvalen av lagen angående stämpelskatt har föreningens skattebörda sjunkit till nuvarande nivå. Då det anses motiverat att lotteriskattebördan fördelar sig jämnt mellan dem som anordnar lotterier, bör även penningautomatverksamheten omfattas av lotteribeskattningen.

Möjligheten att börja bedriva kasinoverksamhet ger en särskild anledning till en revidering av beskattningen av Penningautomatföreningen. Lagarna om ändring av lotterilagen och strafflagen (518/91 och 519/91) trädde i kraft den 1 maj 1991. Genom ändringarna blev det möjligt att i särskilda kasinon hålla roulett-, kort- och penningautomatspel och andra därmed jämförliga s.k. kasinospel med högre insatser än för närvarande. Verksamheten inleddes i december 1991. Med beaktande av harmoniseringsaspekterna vore det ändamålsenligt att också Penningautomatföreningens spel omfattades av lotteriskattelagens tillämpningsområde.

Då regeringen till riksdagen avlät sin proposition med förslag till lagstiftning om kasinoverksamhet (reg.prop. 275/1990 rd.) meddelade regeringen att meningen är att ett förslag om beskattningen av Penningautomatföreningens spelverksamhet skall överlämnas till riksdagen i samband med en proposition med förslag till ändringar av lotteriskattelagen.

Påföljderna av att skatten lämnas obetald. De stadganden i lotteriskattelagen som gäller skatt som inte har betalats inom utsatt tid är bristfälliga jämfört med andra lagar som gäller påförande och debitering av skatt. I lagen ingår inga stadganden om debitering enligt uppskattning och skatteförhöjning, vilket har försvårat en effektiv tillsyn över lotteribeskattningen. Sättet att räkna ut skattetillegg avviker dess-

utom från motsvarande stadganden i andra skattelagar.

Också när det gäller *betalning av lotteriskatt, rättelse och återbäring av skatt, ränta på återbäringen, granskning av bokföringen, tystnadsplikt, skattelättnader och ändringssökande* har det gällande systemet bristfälligheter som närmast är av teknisk natur, och beror på att lagen är föråldrad.

3. De föreslagna ändringarna

3.1. Tillämpningsområde

Det materiella tillämpningsområdet. Den centrala principiella ändringen i propositionen jämfört med det gällande lotteriskattesystemet är övergången från beskattning av vinsten till beskattning av lotteriverksamheten. Efter ändringen är lotteriskatten inte en skatt som ersätter inkomstskatten utan en särskild indirekt skatt och skattskyldig är inte den som erhåller en vinst utan den som anordnar ett lotteri. Lagen skall tillämpas på alla de lotterier där vinsterna enligt gällande lag omfattas av lotteriskatten. Dessutom skall lagen tillämpas på penningautomat- och kasinospel.

Det regionala tillämpningsområdet. Om lotteriskattenlagen tillämpas endast på lotterier som anordnas i Finland, förutsätts det t.ex. att det i fråga om sådana automater som finns ombord på fartyg kan utredas vilken del av avkastningen av dem som har influtit medan fartyget befann sig på Finlands territorialvatten. I praktiken är detta omöjligt. Också när det gäller andra lotterier som anordnas ombord på fartyg kan det uppstå ovisshet om när lotteriet har anordnats i Finland. Då det har planerats att lotter skall kunna säljas också i passagerarflygplan i internationell trafik föreslås i denna proposition att lagen skall tillämpas på lotterier och spel som anordnas på ett finskt fartyg eller luftfartyg även då fartyget eller luftfartyget befinner sig utanför finskt område.

3.2. Skattegrunden

Hur tydligt och förståeligt lotteriskattesystemet är beror i väsentlig grad på skattegrunden. Skattegrunden bör vara entydig, den skattskyldige skall enkelt kunna räkna ut skattebeloppet

och betalningarna skall utan möda kunna redas ut och konstateras. Systemet bör också möjliggöra månatlig skattebetalning och lämna sig för ADB-baserad skatteuppbördstillsyn. För dem som anordnar lotterier bör lotteriskattegraden vara enhetligare än för närvarande och, med beaktande av förmånstagarna, samtidigt rätt låg.

Målet bör vara att gallra bland de nuvarande fyra olika skattegrunderna så att en eller högst två kvarstår. I synnerhet bör Oy Veikkaus Ab, Finlands Hippos r.f. och Penningautomatföreningen behandlas lika i skattehänseende. Om skattegrunden varierar kan det med tiden leda till att de som anordnar spel inte blir likvärdigt behandlade i skattehänseende.

När det gäller skattskyldiga som anordnar lotterier med ensamrätt föreslås i denna proposition en övergång till en beskattning som grundar sig på verksamhetens avkastning. För Oy Veikkaus Ab och Finlands Hippos r.f. innebär avkastningen det sammanlagda beloppet av de penninginsatser som har placerats i lottdragning, tippning och vadhållning medan avkastningen av penningautomat- och kasinospel bör avse skillnaden mellan de penninginsatser som har placerats i automaterna och utdelade vinster, dvs. bruttoavkastningen, som också bokföringsmässigt behandlas som avkastning. Inom Oy Veikkaus Ab, Finlands Hippos r.f. och Penningautomatföreningen har det ansetts att en lotteriskatt som grundar sig på avkastningen bäst lämpar sig som grund för lotteribeskattningen.

Vid beskattningen av utlottning som baserar sig på premieobligationer passar avkastningen inte som skattegrund. Värdepappersmarknads-kommissionen, som tillsattes vid justitieministeriet år 1990 för att bereda en ändring av värdepappersmarknadslagstiftningen, har bl.a. föreslagit (kommittébetänkande 1991:48) att ett stadgande som förbjuder emission av premieobligationer skall tas in i lotterilagen. Förbudet skall också gälla masskuldebrev som staten emitterar och avsikten är att det skall träda i kraft vid ingången av 1993. Eftersom premieobligationer inte torde emitteras före nämnda tidpunkt, behövs det inte något specialstadgande om dem.

Det föreslås att också varulotterierna skall beskattas på grundval av avkastningen. Av de varulotterier som för närvarande anordnas med tillstånd av länsstyrelsen har endast ca en tredjedel skattepliktiga vinster som överstiger

4 000 mk. En övergång till en skatt som fastställs på grundval av avkastningen skulle innebära en jämn fördelning av skattebördan mellan de skattskyldiga.

Det föreslås att bingospelen skall beskattas enligt det gällande systemet på grundval av det sammanlagda värdet av utdelade vinster. Vinsternas sammanlagda värde har ansetts som en praktisk grund som lämpar sig för bingoverksamheten och för närvarande har varken de som bedriver sådan verksamhet eller skatteförvaltningen några behov av att ändra skattegrunden.

Också andra med lotterier jämförbara förfaranden föreslås bli beskattade på grundval av vinsternas sammanlagda värde. De som anordnar sådana lotterier får i allmänhet inte någon direkt inkomst av dem och därför lämpar sig inte de andra grunderna som skattegrund för dem.

3.3. Skattegraden

Lotteriskatten får inte medföra att de som anordnar lotterier begränsar anskaffningen av medel för allmännyttiga ändamål. De som anordnar lotterier får inte utan grund behandlas olika. Inbördes konkurrens har ingen väsentlig betydelse när det gäller val av skattegrad på grund av att skattegraden är låg och spelen olika.

År 1990 var skattens andel i procent av omsättningen följande: Oy Veikkaus Ab 5,7, Penningautomatföreningen 0,4, Finlands Hippos r.f. 5, bingoverksamheten 2,5 och varulotterierna 1,3.

I fråga om totalisatorverksamheten och penningautomatverksamheten är det ofördelaktigt att jämföra skattebördan med omsättningen på grund av det höga vinstfördelningsförhållandet. Inom lotteriverksamheten kan den andel som delas ut i vinster betraktas som en slags oundviklig genomströmningspost, som inte skall beaktas vid en jämförelse av skattebördan. Om skattebeloppet jämförs med bruttoavkastningen kan de olika vinstfördelningsförhållandena beaktas i högre grad. Med beaktande av syftet med lotteriverksamheten kan också skatternas förhållande till det överskott som delas ut till förmånstagarna hållas under uppsikt. I statsbudgeten för 1992 har statens andel av tippnings- och penninglotterivinstmedlen uppskattats till 1 379 milj. mk, Penningauto-

matföreningens överskott till 1 095 milj. mk och statens andel av avkastningen av vadhållning vid hästtävlingar till 51 milj. mk.

Hos Oy Veikkaus Ab var skattens andel i procent av bruttoavkastningen 9,6 och av överskottet före skatten 13,1. Hos Penningautomatföreningen var motsvarande andelar 2,6 respektive 4, hos Finlands Hippos r.f. 20,6 respektive 27,7, inom bingoverksamheten 5 respektive 20,1 och för varulotterierna 2,3 respektive 3,5.

Vadhållning vid hästtävlingar. I totalisatorverksamheten inverkar spelarens sakkunskap på hans vinstmöjligheter i högre grad än i andra spel om pengar. Spelarna är i allmänhet helt på det klara med vinstfördelningsförhållandena och placeringarnas lönsamhet samt även med lotteriskattens inverkan på spelandets lönsamhet. Också på andra håll har det konstaterats att verksamheten förutsätter en hög vinstfördelningsprocent. Den nuvarande skattegraden på 5 % har varit i kraft sedan 1982 och man har anpassat sig till situationen. Om den nuvarande skattegrunden kvarstår oförändrad finns det inte heller någon orsak att ändra skattegraden. Skatten för vadhållning som anordnas i samband med hästtävlingar föreslås kvarstå oförändrad och uppgå till 5 % av avkastningen.

Oy Veikkaus Ab:s spelverksamhet. Den lotteriskatt som bolaget betalar för närvarande uppgår till 5,7 % av verksamhetens avkastning. Att skattegraden är högre än Finlands Hippos r.f:s skattegrad kan motiveras med att det genomsnittliga vinstfördelningsförhållandet är betydligt lägre, varvid den andel som står till förmånstagarnas förfogande relativt sett är högre. Det skulle inte heller vara motiverat att höja bolagets skattegrad, då den skatt som bolaget betalar utgör 65 % av hela den skatt som inflyter av lotteriverksamheten, samtidigt som bolagets andel av verksamhetens avkastning är 53 %. Lotteriskattegraden för bolagets olika spel varierar från 3 till 12 %. Som Oy Veikkaus Ab:s skattegrad föreslås 5 % av lotteriavkastningen.

Penningautomat- och kasinospelverksamheten. På grund av att Penningautomatföreningens spelverksamhet utvecklats i en gynnsam riktning minskade föreningens stämpelskattelast under senare delen av 1980-talet från drygt 5 % till nuvarande 2,6 %. En förutsättning för utvecklande av lotteribeskattningen är dock att beskattningen av penningautomat- och kasi-

nospelverksamheten inte avviker från beskattningen av andra samfund som anordnar spelverksamhet med ensamrätt. Under övergångsskedet, då beskattningsformen förenhetligas och det vid beskattningen av föreningen sker en övergång från stämpelbeskattning till en beskattning av spelverksamheten som verkställs enligt stadgandena i den nya lotteriskattelagen, är det dock ändamålsenligt att endast förenhetliga skattegraden i spel som spelas i ett kasino, eftersom inledandet av verksamheten tidsmässigt infaller nära den tidpunkt då den nya lotteriskattelagen träder i kraft. Skattegraden för kasinospel föreslås bli 5 %. För andra penningautomater och spel skulle skattegraden däremot vara 3 % av avkastningen, varvid ändringarna inte i någon väsentlig grad skulle inverka på föreningens eller dess förmånstagares ekonomiska ställning.

Avsikten är att skattegraden för spelverksamhet som bedrivs med ensamrätt samordnas senare.

Bingospel. Det föreslås att beskattningen av bingoverksamheten kvarstår oförändrad.

Varulotterier. Hittills har varulotterierna haft en fördelaktigare ställning än andra lotterier i lotteribeskattningen på grund av den omfattande skattefriheten för vinsterna. För de varulotterier som år 1990 anordnades med länsstyrelsens tillstånd var skatten 1,3 % av lotterierens avkastning. Skattegraden för varulotterier föreslås bli 1,5 % av lotteriernas avkastning.

Andra med lotteri jämförbara förfaranden. Eftersom den som erhåller en vinst inte längre skall vara skattskyldig enligt förslaget, finns det ingen grund för en gradering av lotteriskatten efter vinstens belopp. Eftersom inga andra än ovan avsedda lotterier anordnas i syfte att samla in medel för allmännyttiga ändamål, föreslås att skattegraden för förfaranden som är jämförbara med lotterier skall vara 30 % av de utdelade vinsternas sammanlagda värde.

3.4. Undantag från skatteplikten

Mindre lotterier. Då skatten fastställs på grundval av lotteriets avkastning eller vinsternas sammanlagda belopp, påverkar inte enskilda vinsters värde eller art och inte heller osålda lotter skatteplikten. Det är emellertid inte ändamålsenligt att uppbära skatt för lotterier där den influtna skatten är liten jämfört med de kostnader som tillsynen över betalningen åsam-

kar skatteförvaltningen. I denna proposition föreslås därför att skatt inte skall betalas om det skattebelopp som skall betalas för en kalendermånad understiger 300 mk.

Skattefria är således enskilda varulotterier, där avkastningen understiger 20 000 mk, samt förfaranden som är jämförbara med lotterier, där det sammanlagda värdet av utdelade vinster understiger 1 000 mk. Skattefria är dessutom sådana sporadiskt anordnade bingospel där det sammanlagda värdet av utdelade vinster understiger 6 000 mk.

De varulotterier som också nu är helt skattefria skall förbli skattefria. Dessutom utvidgas skattefriheten till att gälla även sådana varulotterier där det sammanlagda försäljningspriset på de lotter som finns till salu överstiger 20 000 mk, men där den influtna avkastningen dock understiger 20 000 mk.

Skattefriheten för andra förfaranden utvidgas till att gälla alla vinster som överstiger 50 mk i lotterier där det sammanlagda värdet av utdelade vinster understiger 1 000 mk.

Automater och spel som i vinst ger varor. Det föreslås att också automater, spelanordningar och spel som i vinst ger varor skall befrias från lotteriskatt. Sådana är i förordningen om vissa spelautomater och andra spelanordningar avsedda automater som i vinst ger varor och som har anskaffats före den 1 juni 1970, lyckohjul vilka snurras för hand och spelanordningar i tivoli eller skjuttält samt s.k. lycko- och skicklighetsspel där vinsten är beroende av slumpen. De vinster som dessa spel och anordningar ger är således för närvarande fria från lotteriskatt. Ovan nämnda anordningar och spel får hållas med tillstånd av polismyndigheten. I samband med tillståndsbeslutet uppbärs för dem månadsstämpelskatt enligt lagen angående stämpelskatt.

Lotterier som genom internationella överenskommelser har befriats från skatt. När det gäller lotteribeskattningen har Finlands beskattningsrätt begränsats genom överenskommelsen om automatspel på passagerarfartyg i reguljär linjetrafik mellan Finland och Sverige (FördrS 59/79), som Finland och Sverige ingick år 1979. Artikel 4 lyder ”Envar av de fördragslutande parterna förbinder sig att inte uttaga skatt eller avgift för automatspel som i enlighet med denna överenskommelse anordnas inom dess sjöterritorium på fartyg som inte är registrerat hos parten.” I lagen föreslås ingå ett stadgande om skattefrihet för lotterier beträff-

ande vilka beskattningsrätten har slopats genom internationella överenskommelser på basis av ömsesidighet.

3.5. Betalning av skatt, redovisningsskyldighet och rättelse

I syfte att förenkla betalningen av skatten föreslås i denna proposition att skatten skall betalas för en tidsperiod som omfattar en månad.

Det föreslås också att den regelbundna lotteriskatteredovisningen, om vilken för närvarande stadgas i lotteriskatteförordningen (908/78), slopas. Om skattegrunden blir klarare, behövs det inte längre några utredningar om värdet av enskilda vinster. Nödvändiga uppgifter kan antecknas på inbetalningskortet i samband med betalningen av lotteriskatten. På länskatteverkets begäran skall den skattskyldige dock vara tvungen att lämna en särskild redovisning.

Det föreslås att i lagen intas ett stadgande om den skattskyldiges rätt att på eget initiativ dra av överbetald skatt i samband med senare betalningar.

3.6. Påföljderna av att skatten lämnas obetald

Den gällande lotteriskattelagen innehåller inga stadganden om skatteförhöjning eller debitering enligt uppskattning. I allmänhet tillåter skattelagarna att skatten höjs, om den har lämnats obetald eller betalats för sent, och likaså att skatten kan debiteras enligt uppskattning, om den skattskyldige har lämnat skatten obetald och inte trots uppmaning givit skatteuppbördsmyndigheterna uppgifter som behövs för debiteringen.

Enligt den gällande lagen påförs skattetillägg för varje kalendermånad från utgången av den månad under vilken skatten hade bort betalas. Enligt andra skattelagar räknas skattetillägget ut från ingången av betalningsmånaden, varvid inte ens en liten försening med betalningen kan ske utan påföljder.

Eftersom de nämnda bristfälligheterna för närvarande hindrar en effektiv skatteuppbörd, föreslås att stadganden om dessa frågor tas in i lagen.

3.7. Befrielse från lotteriskatt

Enligt den gällande lagen kan befrielse be-

viljas endast från påfordr lotteriskatt. Enligt förslaget skall skattelättnad kunna beviljas även för lotteriskatt som den skattskyldige har betalt på eget initiativ.

3.8. Övriga förslag

Dessutom föreslås ändringar som närmast är av teknisk natur och bl.a. gäller granskning av bokföringen, rättelse av debiteringen, återbäring av lotteriskatt, ändringssökande, ränta på återbäringen samt tystnadsplikt.

4. Ärendets beredning

Den 31 januari 1991 tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp med uppgift att framlägga ett förslag till en revidering av lotteriskattelagstiftningen. Enligt uppdraget skulle arbetsgruppen i sitt förslag beakta bristfälligheterna i samband med definieringen av den gällande lotteriskattelagens tillämpningsområde och påföljderna av att skatten lämnas obetald samt andra behov av ändring i synnerhet i fråga om skattskyldigheten, skattegrunden och skattnivån samt utländska spelarrangörers ställning på grund av den utveckling som lotteri- och spelverksamheten har genomgått. I förslaget skulle beaktas att beloppet av lotteriskatteavkastningen inte får ändras i väsentlig grad från vad det är nu.

I lotteriskattearbetsgruppens promemoria, som är daterad den 30 september 1991 (Finansministeriets arbetsgruppspromemorior 1991:20), föreslås att den gällande lotteriskattelagen samt vissa stadganden i lagen angående stämpelskatt skall ersättas med en ny lotteriskattelag. Av spelarrangörerna var Oy Veikkaus Ab och Penningautomatföreningen representerade i arbetsgruppen. Dessutom hördes Finlands Hippos r.f. och centralförbundet Suomen Bingojärjestöjen Keskusliitto ry. Arbetsgruppens promemoria sändes på remiss till 19 myndigheter och organisationer. Propositionen

baserar sig på lotteriskattearbetsgruppens förslag och på de åsikter som kom fram vid remissbehandlingen.

5. Propositionens ekonomiska verkningar

Vid en övergång från stämpelbeskattning till lotteribeskattning ökar den skatt som Penningautomatföreningen betalar för sina spel om pengar med ca 8 milj. mk, dvs. med 20 %, jämfört med situationen år 1990. En höjning av skattegraden till 5 % av avkastningen för hela spelverksamheten skulle innebära att skattegraden steg nästan med det dubbla jämfört med nivån 1990. Eftersom den avkastning av penningautomater och kasinospel som används som bas för beskattningen definieras på annat sätt skulle beskattningen av dessa spel dock fortfarande förbli betydligt lindrigare än vad den är för andra som bedriver riksomfattande lotteriverksamhet.

En sänkning av Oy Veikkaus Ab:s skattegrad torde medföra en ökning i bolagets spelomsättning, vilket leder till att förslaget inte medför någon minskning av bolagets lotteriskatteavkastning. Till följd av den ökade försäljningen ökar också det överskott som bolaget betalar till staten.

Efter ändringen kommer Ålands Penningautomatförening att betala ca 1 milj. mk i lotteriskatt enligt situationen 1990, varvid föreningens överskott minskar med ca 6 %.

Till följd av de föreslagna ändringarna kommer avkastningen av den skatt som av lotteri- och spelverksamheten inflyter till staten att kvarstå på samma nivå som för närvarande.

6. Propositionens organisatoriska verkningar

En övergång till en klarare skattegrund och ett enklare skattebetalningssätt minskar i någon mån arbetsbördan såväl för skatteförvaltningen som för dem som anordnar lotterier.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lotteriskattelag

1 §. *Tillämpningsområde.* Lagen skall tillämpas på lotterier som anordnas i Finland. Lagen skall också tillämpas på lotterier som anordnas på ett finskt fartyg eller luftfartyg även då fartyget eller luftfartyget befinner sig utanför finskt område.

2 §. *Definitioner.* I paragrafens 1 mom. definieras begreppet lotteri. Lagen skall i princip tillämpas på alla sådana lotterier där vinsterna enligt 1 § i den gällande lotteriskattelagen omfattas av lotteriskatt. Dessutom skall lagen uttryckligen tillämpas även på hållande av sådana spelautomater, spelordningar och spel som i vinst kan ge pengar eller spelmarker som kan växlas till pengar eller varor. I momentets 1 punkt nämns för tydlighetens skull särskilt alla de lotterier som avses i lotterilagen och som anordnas med ensamrätt eller tillstånd av en myndighet.

I paragrafens 1 mom. 2 punkt definieras lotteri även som andra utlottningar och därmed jämförbara förfaranden som i vinst kan ge pengar eller förmåner med penningvärde. Det är fråga om ett allmänt stadgande i likhet med 1 § 2 mom. i den gällande lotteriskattelagen. Som skattepliktigt lotteri anses inte enligt 2 punkten sådant förfarande där den förmån som kan fås skall anses som skälig ersättning för någon prestation eller betraktas som lön enligt lagen om forskottsuppbörd. Sådant förfarande är inte begreppsmässigt något lotteri och vinsterna är också fria från lotteriskatt enligt 3 § 1 mom. 1 punkten i den gällande lotteriskattelagen. Dylika vinster skall vara skattepliktig inkomst för den som erhållit vinsten på samma sätt som nu.

I paragrafens 2 mom. definieras begreppet *avkastning av lotteri*. Det är på grundval av den som skatt i regel skall påföras enligt lagens 4 §. Med avkastning avses det sammanlagda beloppet av samtliga prestationer som erlagts för deltagande i ett lotteri. Som sådana prestationer nämns i stadgandet totalinkomsten av

sålda lotter samt det sammanlagda beloppet av de penninginsatser som har betalats för deltagande i utlottning, tippning och vadhållning. Med avkastning av spelautomater, spel och spelordningar avses dock skillnaden mellan penninginsatsernas sammanlagda belopp och de vinster som delats ut till spelarna. I stadgandet avses den automat- och kasinospelsverksamhet som Penningautomatföreningen och Ålands Penningautomatförening bedriver. Prestationer som inte berättigar till deltagande i ett lotteri skall inte hänföras till den avkastning som utgör grund för skatten.

I paragrafens 3 mom. definieras begreppet vinstens värde. Med vinstens värde avses, på samma sätt som nu, vinstens belopp eller nyttighetens anskaffningsvärde. Om den grunden inte kan tillämpas, skall det sannolika överlåtelsepriset betraktas som vinstens värde t.ex. om den som anordnar lotteriet har fått en varuvinst eller annan vinst till ett betydligt lägre pris än gängse pris på grund av det reklamvärde som är förknippat med den.

3 §. *Skattskyldighet.* Skattskyldig är enligt den förslagna lagen enbart den som anordnar ett lotteri. Då skatten skall påföras på grundval av avkastningen eller det sammanlagda beloppet av utdelade vinster, kan inte den som erhållit en vinst längre ens formellt betraktas som skattskyldig.

Om flera anordnar ett lotteri, är var och en särskilt ansvarig för skattens hela belopp.

4 §. *Skattegrunden och skattesatsen.* För lotterier som anordnas med ensamrätt är skatten 5 % av den lotteriavkastning som nämns i 2 § 2 mom. För spelautomater, spelordningar och spel som hålls någon annanstans än i ett kasino är skatten 3 % av avkastningen.

Med lotterier som anordnas med ensamrätt avses i detta lagrum de olika slag av lotterier som nämns i 3 § lotterilagen. För vart och ett av dem får för en och samma tid beviljas endast ett tillstånd enligt nämnda paragrafs 4 mom. För närvarande har Oy Veikkaus Ab, Finlands Hippos r.f. och Penningautomatföreningen beviljats rätt att med ensamrätt anord-

na sådana lotterier som nämns i lagrummet. Ålands Penningautomatförenings ensamrätt baserar sig på landskapslagen.

För varulotterier är skatten 1,5 % av lotteriavkastningen. Med varulotterier avses varulotterier enligt förordningen om varulotterier och landskapslagen om lotterier, som gäller inom landskapet Åland.

För bingospel är skatten 5 % av det sammanlagda värdet av de utdelade vinsterna, till vilka inte hänförs vinst som har använts för ett nytt spel.

För andra lotterier är lotteriskatten 30 % av vinsternas sammanlagda värde. Detta stadgande skall tillämpas på de förfaranden som nämns i 1 mom. 2 punkten i den föreslagna 2 § och av vilka största delen utgörs av olika lotterier som anordnas i rekamsyfte eller försäljningsfrämjande syfte. Också de samfund som anordnar lotterier vilka kräver tillstånd enligt lotterilagen skall sålunda betala 30 % av vinsternas sammanlagda värde för lotterier som hör till denna grupp.

5 §. *Uträkning av skatten.* Skatten skall räknas ut på det belopp som inte innehåller skatt.

Skatten skall betalas, debiteras och återbäras i hela mark.

6 §. *Undantag från skatteplikten.* Skatt skall inte betalas, om det belopp som den skattskyldige enligt 8 § skall betala för en kalendermånad understiger 300 mk. Skatt skall betalas, om den skattskyldige anordnar flera separata lotterier för vilka skatten sammanlagt är minst 300 mk, även om den skatt som för en kalendermånad skall betalas för de enskilda lotterierna skulle understiga 300 mk och det är fråga om olika slag av lotterier.

Enligt paragrafens 2 punkt är sådana automater, spel och spelanordningar som i vinst inte kan ge pengar eller spelmarker som kan växlas till pengar fria från skatt. I detta stadgande avses sådana automater enligt 2 § förordningen om vissa spelautomater och andra spelanordningar som ger varuvinster och har anskaffats före den 1 juni 1970 samt lyckohjul som snurras för hand och anordningar i tivoli eller skjuttält enligt 1 § 2 mom. i nämnda förordning. Fria från lotteriskatt är också sådana lycko- och skicklighetsspel som avses i 2 § förordningen om utverkande av tillstånd till föranstaltande av vissa nöjen och hållande av spelautomat. Om vinsten från ett sådant spel inte beror av slumpen på det sätt

som avses i den föreslagna 2 §, är den dock skattepliktig inkomst för den som erhållit vinsten i enlighet med stadgandena i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet. Skattefriheten gäller också de varuvinstautomater som Penningautomatföreningen och Ålands Penningautomatförening eventuellt har.

I paragrafens 3 punkt stadgas att lotterier beträffande vilka Finland genom internationella överenskommelser har avstått från beskattningsrätten på basis av ömsesidighet är fria från skatt.

7 §. *Skattemyndigheter.* Paragrafen innehåller allmänna stadganden om skattestyrelsens och länskatteverkets uppgifter. För närvarande ingår stadganden i lotteriskatteförordningen.

8 §. *Betalning av skatt och redovisningsskyldighet.* Skatten skall betalas för varje kalendermånad. Lotteriskatten för en kalendermånad skall betalas senast den första dagen i den andra månaden efter kalendermånaden eller, om nämnda dag är helgdag eller lördag, den första vardagen därefter.

För lotterier som anordnas med ensamrätt skall skatt betalas på den avkastning som skall bokföras under kalendermånaden och för bingospel på de vinster som har delats ut vid bingospel som anordnats under kalendermånaden senast den första dagen i den andra kalendermånaden efter månaden i fråga.

För varulotterier skall skatten betalas senast den första dagen i den andra kalendermånaden efter den månad under vilken tiden för anordnande av varulotteriet har gått ut.

För andra förfaranden som jämställs med lotteri skall skatten betalas senast den första dagen i den andra kalendermånaden efter den månad under vilken vinsten har kunnat tas ut.

En separat redovisning över lotteriskatten skall lämnas till länskatteverket på begäran. Skattestyrelsen bestämmer innehållet i och omfattningen av redovisningsskyldigheten.

9 §. *Skatterättelse.* I paragrafen stadgas om återbäring av överbetalad lotteriskatt som den skattskyldige har betalt på eget initiativ samt om självrättelse. Det föreslås att den korta tidsfrist om ett år från det tiden för uttagande av vinsterna utgått som enligt 5 § 3 mom. i den gällande lagen gäller för ansökan om återbäring förlängs till fem år från utgången av det år för vilket för mycket skatt har betalats.

Det föreslås att till lagen fogas ett stadgande om självrättelse. Den skattskyldige skall kunna

dra av överbetalt belopp från den skatt som skall betalas för de fyra närmast följande kalendermånaderna. Möjligheten till själv rättelse begränsas till skattskyldiga som anordnar lotterier med ensamrätt.

10 §. *Debitering av skatt.* Sättet att räkna ut skattetillägg föreslås bli ändrat så att skattetillägg skall betalas för varje kalendermånad från ingången av den månad inom vilken skatten borde ha betalats.

11 §. *Debitering enligt uppskattning.* I paragrafen stadgas om debitering enligt uppskattning. I den gällande lagen ingår inga stadganden om detta. Debiteringen skall verkställas enligt uppskattning, om den skattskyldige har underlåtit att betala lotteriskatt eller betalt för litet i skatt och inte lämnat de uppgifter som behövs för debiteringen.

12 §. *Rättelse av debitering.* Om för mycket skatt har debiterats, skall länskatteverket rätta beslutet. En rättelse till nackdel för den skattskyldige kan göras, om ett räknefel eller något annat därmed jämförbart misstag har skett vid debiteringen.

13 §. *Skatteförhöjning.* Utöver skattetillägg skall skatteförhöjning kunna påföras i samband med debiteringen.

14 §. *Tillämpning av lagen om skatteuppbörd.* Vid uppbörd, indrivning och återbäring av skatt skall stadgandena i lagen om skatteuppbörd följas i andra hand på samma sätt som för närvarande.

15 §. *Förhandsbesked.* Enligt den gällande lagen kan förhandsbesked meddelas för vissa enskilda lotterier. Då skatten i regel inte längre skall betalas för enskilda lotterier föreslås att stadgandet om förhandsbesked ordnas så att förhandsbesked kan ges för en viss tid som omfattar tiden fram till utgången av följande kalenderår.

16 §. *Ändringssökande.* Endast den som anordnar ett lotteri och skattetagarens ombud skall ha rätt att söka ändring i ett beslut som gäller lotteriskatt. Den som erhåller en vinst skall inte ha rätt att söka ändring. I länskatteverkets beslut söks ändring genom besvär hos länsrätten och vidare hos högsta förvaltningsdomstolen på samma sätt som för närvarande i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50). Det föreslås att besvärstiden för prövningsombudet skall räknas från delgivningen i enlighet med besvärsti-

den för den skattskyldige. Besvärstiden för beskattningsombudet skall alltså räknas från dagen för beslutet.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett förbud mot anförande av grundbesvär. Ett sådant förbud ingår i flera andra skattelagar.

17 §. *Ränta på skatt som skall återbäras.* På belopp som återbärs på grund av ändringssökande eller rättelse av debiteringen skall betalas ränta. Däremot skall ränta inte betalas, om skatten återbärs på grund av att den skattskyldige på eget initiativ har betalt för mycket skatt.

18 §. *Befrielse från skatt och anstånd med betalning av skatt.* Både från debiterad lotteriskatt och från lotteriskatt som den skattskyldige har betalt på eget initiativ skall befrielse kunna beviljas av särskilda skäl. Om beloppet vars avlyftande söks är högst 300 000 mk, behandlas ärendet av skattestyrelsen, i annat fall behandlas det av finansministeriet.

19 §. *Den skattskyldiges bokföring.* Med tanke på tillsynen över lotteriskatten och skattegranskningen är det nödvändigt att genom lag fastställa den lotteriskattskyldiges skyldighet att ordna sin bokföring så att de uppgifter som behövs för uträkningen av skatten kan fås ur den.

20 §. *Tystnadsplikt.* När det gäller tystnadsplikten skall stadgandena om tystnadsplikt i 129 och 130 §§ omsättningsskattelagen tillämpas.

Uppgifter skall dock, utom till de myndigheter som nämns i de ovan nämnda lagrummen, även kunna lämnas till de myndigheter som beviljar tillstånd att anordna lotteri, vilka då de fattar sitt tillståndsbeslut kan behöva uppgifter om betalda lotteriskatter. Ett stadgande om rätt att lämna uppgifter ingår i paragrafens 2 mom.

21 §. *Straffstadganden.* I paragrafen stadgas om påföljderna av lagstridigt undandragande av lotteriskatt i överensstämmelse med gällande lag.

Det föreslås att i lagen också tas in stadganden om påföljderna av brott mot tystnadsplikten.

22 §. *Skyldighet att lämna uppgifter samt granskning av bokföringen.* I paragrafen stadgas om den skattskyldiges allmänna skyldighet att lämna uppgifter och om granskningen av bokföringen.

23 §. *Myndigheternas skyldighet att lämna uppgifter.* Myndighet, som beviljar tillstånd att

anordna lotteri skall liksom hittills underrätta länsskatteverk om meddelat tillstånd.

24 §. *Närmare stadganden.* Närmare stadganden om verkställigheten av lagen utfärdas vid behov genom förordning.

25 §. *Ikraftträdande och tillämpning.* Den gällande lagen skall tillämpas på vinst som har dragits innan den föreslagna lagen trädde i kraft eller som betalas på grund av dragning eller annat förfarande som har inletts innan lagen trädde i kraft. Den gällande lagen skall också tillämpas på vinster som eventuellt ännu inte har lösts in och som har dragits på sådana premieobligationer vilka har emitterats innan lagen trädde i kraft.

1.2. Lagen angående stämpelskatt

10 och 14 §§. Stämpelskatt behöver enligt förslaget inte längre betalas för sådan anmälan som skall göras om begagnande av penningautomater som avses i gällande 14 § lagen angående stämpelskatt. Underpunkt a i 6 punkten under avsnittet beslut, protokollsutdrag eller annan expedition i 10 § lagen angående stämpelskatt skall allttjämt tillämpas på spelautomater och spel vars vinster kan utfalla i spelmarker som kan bytas ut mot varor.

1.3. Lagen om skatt på inkomst och förmögenhet

79 §. Vinster i sådana lotterier som avses i 2 § lotteriskattelagen skall enligt förslaget inte betraktas som skattepliktig inkomst i vinnarens inkomstbeskattning. Skattefriheten skall också gälla vinster i lotterier som lotteriarrangören inte behöver betala lotteriskatt för enligt undanstagssstadgandena om skatteplikt i 6 § lotteriskattelagen. Vinster som kan anses som

skäligen ersättning för någon prestation eller som lön enligt lagen om förskottsuppbörd föreslås allttjämt vara skattepliktig inkomst.

2. Ikraftträdande och tillämpning

Lagarna föreslås träda i kraft så snart lagarna har antagits av riksdagen och blivit stadfästa.

Den gällande lotteriskattelagen skall tillämpas på vinst som har dragits innan den nya lagen trädde i kraft eller som betalas på grund av dragning eller annat förfarande som har inletts innan den nya lagen trädde i kraft eller som betalas på obligationslån som har emitterats innan den nya lagen trädde i kraft.

Det ändrade stadgandet om skattebefrielse i 79 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet skall tillämpas första gången vid beskattningen för 1992. Då lotteriskattelagen föreslås träda i kraft redan under 1992, skall den gällande 79 § i lagen om skatt på inkomst och förmögenhet dock tillämpas på vinster för vilka skatt skall betalas enligt gällande lotteriskattelag i enlighet med vad som anförts ovan.

3. Lagstiftningsordning

Eftersom det i den föreslagna lotteriskattelagen till vissa delar är fråga om ökad skatt, bör lagförslaget behandlas i den ordning som enligt 68 § riksdagsordningen gäller för skatt som skall uppbäras under längre tid än ett år. Lagförslagen som gäller ändring av lagen angående stämpelskatt samt lagen om skatt på inkomst och förmögenhet bör behandlas i den ordning som stadgas i 66 § riksdagsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1. Lotteriskattelag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Tillämpningsområde

Lotteriskatt skall enligt denna lag betalas till staten på lotterier som anordnas i Finland.

Som lotteri som anordnas i Finland anses även lotterier som anordnas på ett finskt fartyg eller luftfartyg även då fartyget eller luftfartyget befinner sig utanför finskt område.

2 §

Definitioner

Med *lotteri* avses

1) sådant varulotteri, penninglotteri och bingospel samt sådan tippning och vadhållning som avses i lotterilagstiftningen samt hållande av sådana spelautomater, spel och spelanordningar som i vinst kan ge pengar eller varor eller spelmarker som kan växlas till pengar eller varor,

2) annan än i lotterilagstiftningen avsedd, offentligt anordnad lottning, gissningstävling, vadhållning eller något annat därmed jämförbart förfarande som helt eller delvis är beroende av slumpen och som i vinst kan ge pengar eller andra förmåner med penningvärde som inte kan anses som skälig ersättning för någon prestation eller betraktas som lön enligt lagen om förskottsuppbörd (418/59).

Med *avkastning av lotteri* avses totalinkomsten av lottförsäljningen och det sammanlagda beloppet av de penninginsatser som betalts för deltagande i lottning, tippning och vadhållning. Med *avkastning av spelautomater, spel och spelanordningar* avses skillnaden mellan penninginsatsernas sammanlagda belopp och de vinster som utbetalts till spelarna.

Vinstens värde är vinstens belopp eller föremålets eller nyttighetens anskaffningsvärde. Om denna grund inte kan tillämpas på grund av att fånet skett utan vederlag eller av någon annan orsak, betraktas vinstens sannolika överlåtelsepris som vinstens värde.

3 §

Skattskyldighet

Skattskyldig är den som anordnar ett lotteri. Är det flera som anordnar lotteriet, är var och en ansvarig för skattens hela belopp.

4 §

Skattegrunden och skattesatsen

Lotteriskatten för ett lotteri som anordnas med ensamrätt är 5 procent av avkastningen av lotteriet. När sådana spelautomater, spel och spelanordningar som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten hålls någon annanstans än i ett kasino enligt lotterilagstiftningen är lotteriskatten dock 3 procent av avkastningen.

För ett varulotteri är skatten 1,5 procent av avkastningen av lotteriet.

För bingospel är skatten 5 procent av det sammanlagda värdet av de utdelade vinsterna, till vilka inte hänförs vinster som berättigar till ett nytt spel.

För andra lotterier är skatten 30 procent av det sammanlagda värdet av utdelade vinster.

5 §

Uträkning av skatten

Skatten räknas ut på det belopp som inte innehåller skatt.

Skatten betalas, debiteras och återbärs i hela mark så att den överstigande delen inte beaktas. Detsamma gäller skatteförhöjning och den ränta som skall betalas på skatt som skall återbäras.

6 §

Undantag från skatteplikten

Skatt skall inte betalas

1) om beloppet av den lotteriskatt som enligt 8 § skall betalas för en kalendermånad understiger 300 mark,

2) för hållande av sådana spelautomater, spel

och spelanordningar som i vinst inte kan ge pengar eller spelmarker som kan växlas till pengar,

3) för lotterier beträffande vilka beskattningsrätten har slopats genom internationella överenskommelser på grundval av ömsesidighet.

7 §

Skattemyndigheter

Skattestyrelsen utövar allmän tillsyn över lotteribesiktningen.

Länsskatteverket fastställer lotteriskatten, övervakar skattebetalningen samt meddelar förhandsbesked och uppbär skatten.

Ärenden som gäller en skattskyldig behandlas av det länsskatteverk inom vars verksamhetsområde den skattskyldige har sin hemkommun enligt beskattningslagen(482/58). Om den skattskyldige inte har hemkommun i Finland, behandlas ärendet av Nylands länsskatteverk.

8 §

Betalning av skatt och redovisningsskyldighet

Den skattskyldige skall betala lotteriskatten med det inbetalningskort som skattestyrelsen har fastställt och samtidigt anmäla de uppgifter som skattestyrelsen bestämmer till det länsskatteverk inom vars verksamhetsområde den skattskyldige har sin hemkommun.

Lotteriskatten för en kalendermånad skall betalas senast den första dagen i den andra månaden efter kalendermånaden. Är nämnda dag en helgdag eller lördag, får skatten betalas den första vardagen därefter.

Som en kalendermånad för vilken skatt skall betalas anses den månad

1) då avkastningen skall bokföras enligt de stadganden som gäller bokföring,

2) under vilken tiden för anordnande av ett varulotteri har gått ut,

3) under vilken bingospel har anordnats,

4) under vilken vinsten från ett lotteri som avses i 4 § 4 mom. har kunnat tas ut.

På begäran av länsskatteverket skall den skattskyldige inlämna en särskild redovisning, av vilken skall framgå de uppgifter som skattestyrelsen bestämmer.

9 §

Skatterättelse

Den skattskyldige har rätt att på ansökan få

tillbaka överbetald skatt eller skatt som har betalats utan grund. Ansökan skall inlämnas till länsskatteverket inom fem år från utgången av det år för vilket för mycket skatt har betalats.

En skattskyldig som anordnar lotteri med ensamrätt får dra av överbetald skatt för en kalendermånad senast från den skatt som skall betalas för den fjärde närmast följande kalendermånaden.

10 §

Debitering av skatt

Har lotteriskatten inte betalats inom utsatt tid, skall länsskatteverket påföra den skattskyldige den skatt som inte har betalats och i skattetillägg på den en mark för varje fullt belopp av etthundra mark för varje kalendermånad från ingången av den månad inom vilken skatten borde ha betalats till utgången av månaden före den förfallodag som sätts ut för skatten. Har lotteriskatten betalats efter utsatt tid, påförs skattetillägget till utgången av den månad då skatten betalades.

Debiteringen skall verkställas senast inom det femte året efter utgången av det kalenderår under vilket skatten borde ha betalats.

11 §

Debitering enligt uppskattning

Har den skattskyldige underlåtit att betala lotteriskatt inom utsatt tid eller uppenbart betalt för litet i skatt och har han inte trots uppmaning givit uppgifter som behövs för debiteringen, skall länsskatteverket verkställa den debitering som nämns i 10 § enligt uppskattning.

När uppskattningen görs skall arten och omfattningen av den skattskyldiges verksamhet, beloppet av betald lotteriskatt samt den skattskyldiges tidigare verksamhet och förändringarna i den beaktas. Dessutom skall den skattskyldiges verksamhet jämföras med andra under liknande förhållanden verk samma lotteriskatteskyldigas verksamhet.

Innan debitering enligt uppskattning verkställs skall den skattskyldige beredas tillfälle att avge förklaring.

12 §

Rättelse av debitering

Har ett räknefel eller något annat därmed

jämförbart misstag skett vid debiteringen eller konstateras debiteringen i övrigt vara helt eller delvis utan grund, skall länskatteverket rätta debiteringen.

En rättelse av debiteringen till nackdel för den skattskyldige kan göras inom två år från ingången av det kalenderår som följer efter det under vilket debiteringen har verkställts och en rättelse till fördel för den skattskyldige inom fem år från ingången av det kalenderår som följer efter det under vilket skatten har debiterats.

13 §

Skatteförhöjning

Har den skattskyldige underlåtit att betala lotteriskatt helt eller delvis inom stadgad tid och kan försummelsen inte betraktas som ringa, skall den skattskyldige i samband med debiteringen påföras en förhöjning på högst 30 procent på det obetalda lotteriskattebeloppet.

Har den skattskyldige med avsikt eller av grov vårdslöshet lämnat en bristfällig, vilseledande eller oriktig uppgift eller handling och är förfarandet ägnat att föranleda att den skattskyldige befrias från betalningen av lotteriskatt, skall det obetalda lotteriskattebeloppet höjas med minst 20 och högst 50 procent.

Om det förfarande som nämns i 2 mom., med beaktande av den nytta som det kan ha medfört och andra omständigheter som i övrigt påverkar saken, skall anses som grovt, skall det obetalda lotteriskattebeloppet höjas med minst 30 och högst 100 procent.

På förhöjningen uppbärs inte skattetillägg.

14 §

Tillämpning av lagen om skatteuppbörd

Vid uppbörd, indrivning och återbäring av lotteriskatt iakttas stadgandena i lagen om skatteuppbörd (611/78), om inte något annat stadgas i denna lag eller med stöd av den.

15 §

Förhandsbesked

Länskatteverket kan på ansökan meddela den som anordnar ett lotteri förhandsbesked om skyldigheten att betala skatt enligt denna lag.

I ansökan skall i detalj anges den fråga som

förhandsbesked önskas om och läggas fram den utredning som behövs för att ärendet skall kunna avgöras.

Förhandsbesked meddelas för viss tid, dock högst till utgången av följande kalenderår. Ett förhandsbesked som vunnit laga kraft har på yrkande av sökanden bindande verkan under den tid som det har givits för.

Ansökan om förhandsbesked och besvär som gäller förhandsbesked skall behandlas i brådsakande ordning.

16 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som länskatteverket har fattat med stöd av denna lag får sökas hos länsrätten av den skattskyldige och på statens vägnar av beskattningsombudet med iakttagande av vad som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

Den som är missnöjd med länsrättens beslut får söka ändring hos högsta förvaltningsdomstolen. Besvärsmått på statens vägnar har prövningsombudet.

Besvärstiden är 30 dagar från delgivningen. Besvärstiden för beskattningsombudet räknas dock från dagen för beslutet.

I beslut genom vilket länskatteverket har beslutat att inte meddela förhandsbesked får ändring inte sökas genom besvär.

Vad som stadgas om grundbesvär i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61) tillämpas inte på ärenden som avses i denna lag.

17 §

Ränta på skatt som skall återbäras

Om lotteriskatt återbärs på grund av rättelse av debiteringen eller ändringssökande, skall på den skatt som skall återbäras betalas ränta enligt förordningen om skatteuppbörd (903/78) från betalningsdagen till återbetalningsdagen.

18 §

Befrielse från skatt och anstånd med betalning av skatt

Finansministeriet kan av särskilda skäl och på villkor som det bestämmer på ansökan bevilja partiell eller fullständig befrielse från

lotteriskatt, skatteförhöjning, skattetillegg, dröjningsränta och restavgift samt ränta som skall betalas med anledning av anstånd.

Skattestyrelsen avgör en ansökan enligt 1 mom., om det belopp vars avlyftande söks är högst 300 000 mark. Finansministeriet kan likväl överta avgörandet av ett principiellt viktigt ärende.

Länsskatteverket kan av särskilda skäl på ansökan bevilja anstånd med betalning av skatt. Skattestyrelsen kan av särskilda skäl överta avgörandet av ett anståndsärende. Länskatteverket och skattestyrelsen beviljar anstånd på villkor som finansministeriet bestämmer. Finansministeriet kan likaså överta avgörandet av ett anståndsärende. Ministeriet bestämmer härvid anstånds villkoren i sitt beslut på ansökningen.

I beslut som meddelats med stöd av denna paragraf får ändring inte sökas genom besvär.

19 §

Den skattskyldiges bokföring

Den som är lotteriskatteskyldig skall lägga upp sin bokföring så eller annars föra sådan bok att de uppgifter som har betydelse för fastställande av lotteriskatten kan fås ur den på ett tillförlitligt sätt.

20 §

Tystnadsplikt

Om den tystnadsplikt som gäller ärenden och handlingar som behandlas enligt denna lag gäller vad som stadgas i 129 och 130 §§ omsättningskattelagen (559/91).

Den myndighet som beviljar tillstånd att anordna ett lotteri har likväl rätt att av länsskatteverket få uppgifter om lotteriet och den lotteriskatt som har betalats för det.

21 §

Straffstadganden

Om straff för den som i strid med lagen undandrar eller försöker undandra lotteriskatt stadgas i 29 kap. 1—3 §§ strafflagen.

Om straff för brott mot den tystnadsplikt

som en tjänsteman och en offentligt anställd arbetstagare har stadgas i 40 kap. 5 § strafflagen.

Om någon annan än en i 2 mom. nämnd person olovligen röjer sådant som han enligt 20 § är skyldig att hemlighålla, skall han dömas för brott mot tystnadsplikt enligt lotteriskattelagen till böter eller fängelse i högst sex månader.

22 §

Skyldighet att lämna uppgifter samt granskning av bokföringen

Den som anordnar ett lotteri skall på uppmaning av en behörig tjänsteman vid länsskatteverket eller skattestyrelsen lämna uppgifter samt för granskning förete sin bokföring och övriga handlingar som kan behövas för verkställande av lotteribeskattningen eller skattegranskningen eller vid behandling av ansökan om ändring i hans beskattning.

23 §

Myndigheternas skyldighet att lämna uppgifter

Myndighet, som beviljar tillstånd att anordna lotteri skall underrätta det länsskatteverk som avses i 7 § 3 mom. om meddelat tillstånd.

24 §

Närmare stadganden

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

25 §

Ikraftträdande och tillämpning

Denna lag träder i kraft den 1992.

Genom denna lag upphävs lotteriskattelagen av den 10 april 1970 (259/70) jämte ändringar. Den sistnämnda lagen tillämpas dock på vinst eller som betalas på grund av dragning eller annat förfarande som har inletts innan denna lag trädde i kraft eller som betalas på obligationslån som har emitterats innan denna lag trädde i kraft.

2.

Lag**om ändring av 10 och 14 §§ lagen angående stämpelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/43) underpunkten a i punkt 6 i avsnittet *Beslut, protokollsutdrag eller annan expedition* i 10 § och avsnittet *Penningautomatföreningens anmälan* i 14 §,

dessas lagrum sådana de lyder, underpunkten a i punkt 6 i avsnittet *Beslut, protokoll eller annan expedition* i 10 § i lag av den 20 december 1991 (1555/91) och avsnittet *Penningautomatföreningens anmälan* i 14 § i lag av den 19 december 1980 (851/80), som följer:

10 §

Nedan nämnda expeditioner eller tillståndsbevis som har tecknats på en handling som uppvisats för myndighet skall, om de inte är befriade från stämpelskatt, i stället för med stämpel enligt 6 och 8 §§ beläggas med stämpel till följande belopp:

Beslut, protokollsutdrag eller annan expedition varigenom beviljas tillstånd eller rätt

6) beträffande allmänna nöjen:

a) att hålla för nöjesändamål tillverkad, mot avgift upplåten spelautomat eller annan sådan anordning vid vars begagnande vinst kan ut-

falla i spelmarker som kan bytas ut mot varor,

14 §

För nedan nämnda handlingar och anmälningar skall, såvitt de inte är befriade från stämpelskatt, stämpelskatt uppbäras till följande belopp:

Penningautomatföreningens anmälan om ibruktagande av förströelseautomat, enligt 6 punkten i avsnittet om beslut, protokollsutdrag eller annan expedition i 10 §.

Denna lag träder i kraft den 1992 .

3.

Lag**om ändring av 79 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 79 § lagen den 29 december 1988 om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) som följer:

79 §
Skattepliktig inkomst är inte vinster i sådana lotterier som avses i 2 § lotteriskattelagen (/). Skattepliktig inkomst är dock vinster som kan anses som skälig ersättning för någon prestation eller som skall betraktas som lön enligt lagen om förskottsuppbörd.

Denna lag träder i kraft den 1992.
Denna lag tillämpas första gången vid beskattningen för 1992. På vinster för vilka skall betalas skatt enligt lotteriskattelagen av den 10 april 1970 (259/70) tillämpas dock 79 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet, sådant detta lagrum lyder i lag av den 29 december 1988 (1240/88).

Helsingfors den 6 mars 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Iiro Viinanen

2.

Lag**om ändring av 10 och 14 §§ lagen angående stämpelskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 6 augusti 1943 angående stämpelskatt (662/43) underpunkten a i punkt 6 i avsnittet *Beslut, protokollsutdrag eller annan expedition* i 10 § och avsnittet *Penningautomatföreningens anmälan* i 14 §,

dess lagrum sådana de lyder, underpunkten a i punkt 6 i avsnittet *Beslut, protokoll eller annan expedition* i 10 § i lag av den 20 december 1991 (1555/91) och avsnittet *Penningautomatföreningens anmälan* i 14 § i lag av den 19 december 1980 (851/80), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Nedan nämnda expeditioner eller tillståndsbevis som har tecknats på en handling som uppvisats för myndighet skall, om de inte är befriade från stämpelskatt, i stället för med stämpel enligt 6 och 8 §§ beläggas med stämpel till följande belopp:

Beslut, protokollsutdrag eller annan expedition varigenom beviljas tillstånd eller rätt

6) beträffande allmänna nöjen:

a) att hålla för nöjesändamål tillverkad, mot avgift upplåten penningautomat eller annan sådan anordning vid vars begagnande vinst kan falla ut i pengar eller i spelmarker som kan bytas ut mot pengar eller varor,

6) beträffande allmänna nöjen:

a) att hålla för nöjesändamål tillverkad, mot avgift upplåten spelautomat eller annan sådan anordning vid vars begagnande vinst kan utfalla i spelmarker som kan bytas ut mot varor,

14 §

För nedan nämnda handlingar och anmälningar skall, såvitt de inte är befriade från stämpelskatt, stämpelskatt uppbäras till följande belopp:

Penningautomatföreningens anmälan om ibruktagande av *penning- eller förströelseautomat*, enligt 5 punkten i rubriken angående beslut i 10 §.

Penningautomatföreningens anmälan om ibruktagande av *förströelseautomat*, enligt 6 punkten i avsnittet om beslut, *protokollsutdrag eller annan expedition* i 10 §.

 Denna lag träder i kraft den

1992.

3.

Lag**om ändring av 79 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 79 § lagen den 29 december 1988 om skatt på inkomst och förmögenhet (1240/88) som följer:

Gällande lydelse

79 §

Skattepliktig inkomst är inte vinster från lotterier som anordnats i Finland eller utlottning av premieobligationer eller vinster vid vadhållning som med vederbörligt tillstånd anordnats i samband med inhemska idrotts- eller djurtävlingar. Skattepliktig inkomst är inte heller vinster vilka såsom pris eller under annat namn erhållits vid någon annan i Finland offentligt anordnad utlottning, gissningstävling eller vadhållning eller på grund av något annat därmed jämförbart förfarande som helt eller delvis är beroende av slumpen. Skattepliktig inkomst är dock vinster som kan anses som skälig ersättning för någon prestation eller som skall betraktas som lön enligt lagen om förskottsuppbörd.

Föreslagen lydelse

79 §

Skattepliktig inkomst är inte vinster i sådana lotterier som avses i 2 § lotteriskattelagen (/). Skattepliktig inkomst är dock vinster som kan anses som skälig ersättning för någon prestation eller som skall betraktas som lön enligt lagen om förskottsuppbörd.

Denna lag träder i kraft den 1992.

Denna lag tillämpas första gången vid beskattningen för 1992. På vinster för vilka skall betalas skatt enligt lotteriskattelagen av den 10 april 1970 (259/70) tillämpas dock 79 § lagen om skatt på inkomst och förmögenhet, sådant detta lagrum lyder i lag av den 29 december 1988 (1240/88).